

Kapitola 1

Paní Normanová přichází ke mně do kadeřnického salonu Olymp se železnou pravidelností každý pátek v deset hodin dopoledne. O víkendu chce totiž vypadat co nejlíp, protože v pátek a v sobotu večer si chodí zatančit do Klubu konzervativců a snaží se tam ulovit nového partnera. Někoho spořádaného. Někoho, kdo nepije. Někoho, jako byl její manžel pan Norman, který zemřel před dvěma lety. Každý týden mi opakuje, že život – pokud je člověk sám – není žádná procházka růžovým sadem. To mi ani nemusí říkat. Víím o tom své.

Opatrně rozdělím její jemňoučké, věkem oslabené vlasy na pravidelné pramínky a postupně je navinu na natáčky, abych jí pak mohla vytvořit požadovaný staromódní „betonový“ účes. Ráda bych jí na hlavě provedla nějakou radikální změnu, která by jí ubrala pár let a možná i pomohla získat kýženého nápadníka. Mohla bych jí proteplit stříbřité šediny medovým přelivem nebo je trochu prostříhat, aby jí přirozeně splývaly, a pak bych jí několik pramínků sčesala do obličejce. Jenomže paní Normanová neochvějně trvá na svém. Ví, co se jí líbí – buřtíkovité kudrny postříkané celou plechovkou laku na vlasy, aby pevně držely formu – a tenhle účes nosí posledních deset let, co ji stříhám a češu.

Upřímně řečeno, kdybych nepracovala v kadeřnickém salonu, možná bych taky lpěla na stejném účesu. Ale protože pracuju v kadeřnickém salonu, dovoluju svým mladým kolegynkám, aby se na mně pocvičovaly – někdy úspěšně, jindy méně zdařile. Teď jsem bruneta s melírem tón v tónu, který se hodí k mým čokoládově hnědým očím, a s krátkým rošťáckým sestřihem. Během posledních dvaceti let jsem vyzkoušela obrovské množství různých účesů. Mám ale dojem, že tenhle mi sluší daleko víc než mnohé jiné (například s trvalou jsem šláp-

la vedle), protože mám drobný srdcovitý obličej a bledou pleť. Samoopalovací krémy nepoužívám, protože mi celá procedura připadá příliš pracná a výsledek nejistý. A nejen to – kdo by chtěl páchnout jako shnilé jablko, když na sebe tu věc natírá?

„A co váš milostný život, Janie?“ zeptá se mě paní Normanová a ukončí tak mé mlčenlivé přemítání. Tuhle otázku mi klade týden co týden, kdykoliv jí upravuju hlavu. A já pokaždé pocítím zklamání, že na ni nemám žádnou odpověď.

Zvednu obočí: „Mohla bych se vás zeptat na totéž.“ Mé zákaznici je pětasedmdesát let a vede daleko činorodější život než já, která jsem o čtyřicet let mladší.

„Ti dnešní muži,“ zahihňá se, zoufale zavrtí hlavou, a kdybych v poslední chvíli neucukla, píchla by se o ostrý konec hřebenu. „Jde jim jenom o jedno – sex, sex, sex!“

Upřímně doufám, že mužům ve věku paní Normanové o něj už nejde.

„Ta viagra je pro ně ideální řešení. Kdysi u nich zájem o ‚tyhle věci‘,“ poslední dvě slova jenom naznačí němým pohybem rtů, oči upřené do zrcadla před sebou, „s věkem ochaboval, ale teď ne. Ne, ne. Čekají, že to budou dělat do devadesáti. Dvakrát za noc.“ Znovu zavrtí hlavou. „Já chci jen někoho, kdo by si se mnou trochu zakroužil po parketu a třeba mě párkrát pozval na příjemný oběd nebo večeři. O žádné *Poslední tango v Paříži* nestojím.“

Nemůžu se ubránit úsměvu. Doufám, že v jejím věku budu mít stejný elán jako ona. Jenomže když se nad tím zamyslím, brala bych ho už teď. Dotočím jí vlasy, přetáhnu přes ně sítku a nahoře ji zajistím pinetkou. „Teď půjdeme pod sušák.“

Paní Normanová uchopí kabelku a zamíří za mnou do zadní části salonu, kde stojí dva sušáky. Posadím ji, najdu pro ni pár časopisů a podám jí je. Má ráda ty šokující, plné společenských klepů: *Closer*, *Heat* a *Now*.

„Je to takhle v pořádku?“ zeptám se a skloním se k ní. Přikývne.

„Dáte si šálek čaje?“

„Moc ráda.“ Když se pak otočím ke vchodu do místnosti pro zaměstnance, abych požádala nějakou mladinkou kolegyni o čaj pro paní Normanovou, chytí mě stará dáma za ruku a stiskne ji. „Někoho najdete,“ ujistí mě. „Tak rozkošná holčička jako vy určitě.“

„Jo, jistě.“

„Měla byste jít do klubu se mnou a trochu si zatančit. Nechodí tam jenom plesnivé páprdové. Až uvidí takovou mladici, jako jste vy, všichni se k vám sletí jako vosy na med.“

„Bývají tam i nezadaní muži?“

„Spíš nezadané ženy,“ připustí smutně.

Na tohle narážím celý život. „Přinesu vám ten čaj.“

V místnosti pro personál žádné mladé kolegyně nevidím. Zřejmě se všechny stáhly do zadního traktu salonu a tajně tam pokuřují, stejně jako jsem to kdysi dělávala já s Ninou. Čaj tedy uvařím sama. Náš kutloch nevypadá nijak honosně. Na stěnách visí police, na kterých jsou vyskládané barvy na vlasy, nejruznější kadeřnické přípravky a stohy poskládaných ručníků. Přes den tady visí spousta kabátů, teď vlhkých a zapařených, protože se ochladilo a každou chvíli prší, a povaluje se tu spousta věcíček, které patří k výbavě náctiletých holčiček. Majitelka salonu Kelly nám neustále vyhrožuje vším možným, jen aby nás donutila pořádně si tady uklidit, ale našťastí pokaždé zůstane jen u slov.

Kelly si tohle kadeřnictví koupila před několika lety. Vlastně jí ho pořídil její bohatý přítel Phil Fuller. Podle mě jí ho dal jako hračku, která měla Kelly zabavit v době, kdy on je v jednom kole a věnuje se „podnikání“. Já pro to mám výraz „mizerná šmelina“, případně nějaké jiné podobně odpudivé označení. Naši šéfové je sedmadvacet let a jejímu partnerovi o třicet víc. Zajímalo by mě, jestli by s ním vydržela, kdyby nebyl milionář a neměl peněz jako šlupek. Kelly je nádherná droboučká blondýnka. On je korpulentní chlap s brunátným obličejem, s pivním mozolem a se zálibou ve zlatých řetězech

a náramcích. Říkávám si, jestli bych s takovýmhle člověkem mohla být šťastná. Jak vůbec vypadá dokonalý vztah? Přesto se zdá, že jim to klope docela dobře.

Nina vykročí za mnou, zprudka dosedne na židli vedle haldy ručníků, které čekají, až je někdo poskládá, vezme do ruky časopis a začne jím listovat. „Paní Normanová se ti zase snaží zařídit milostnej život?“

Zasměju se. „Samozřejmě.“

Nina Daltonová je moje nejlepší kamarádka. Známe se celou věčnost. Přátelíme se od jedenácti let, kdy jsme začaly chodit na druhý stupeň základní školy, a ne náhodou jsme se pak obě vyučily kadeřnicemi. Nakonec se ukázalo, že spousta hodin, které jsme proseděly u mě v ložnici a vytvářely si na hlavě všechny možné účesy, nepředstavovala takovou ztrátu času, jak se obávali moji rodiče. V tomhle salonu jsme spolu začaly pracovat už před mnoha lety jako čerstvě vyučené kadeřnice. Já jsem sem zpočátku chodila jenom o sobotách, a když mi pak nabídli práci na plný úvazek, přemluvila jsem tehdejší majitelku, aby přijala i Ninu. Teď si naprosto jasně uvědomuju, že jsem tady vydržela tak dlouho hlavně díky ní. Nina je můj opak; zvolila si cestu platinové blondýny vyžadující neustálou údržbu – dobarvování tmavého odrostu, čehož se většínou ujímám já.

Nina sahá do tašky a vytahuje z ní jablko. Přestala totiž kouřit, a tak se pořád cpe nějakým ovocem, aby nepřišla o své ladné křivky. Jenomže kromě toho si štědře dopřává chardonnay – s odůvodněním, že je vyrobené z ovoce – takže spousta jejího ušlechtilého snažení okamžitě přichází vniveč.

Navzdory názvu, který evokuje božské výšiny, není Olymp tak špičkový podnik, jak by se dalo čekat. Sídlíme na malém nádvoří uprostřed nejrůznějších obchodů, kousek od rušné hlavní ulice High Street v Buckinghamu, což je docela obyčejné venkovské městečko. Sice má svůj půvab, ale rozhodně to není žádné Beverly Hills. Konkuruje si s dalším salonem, který skutečně drží krok s dobou, a ten honosný název

by mu seděl mnohem víc než nám. Prodlužujeme sice vlasy spoustě mladých zákazníků a stříháme je podle vzoru různých celebrit, ale většinu naší klientely tvoří dámy jako paní Normanová, které patří do světa vodových a trvalých ondulací.

Je tady příjemně. Před nedávnem tu skončila rekonstrukce, která byla už hodně dlouho zapotřebí, a teď máme v podniku matné, kávově hnědé stěny a před každým křeslem s čokoládovým čalouněním visí zrcadlo zasazené do rámu z pozlaceného stříbra. Někdejší poškrabané lino na podlaze nahradila imitace mramorové dlažby a používáme ručníky v různých přírodních tónech od hnědé po krémovou. Zdá se, že zákaznicím i zákazníkům se to líbí.

Mohlo by se zdát, že nemám žádné ambice, když jsem tady vydržela pracovat tolik let, aniž by mě napadlo utéct za lepším a pokusit se o štěstí v některém z londýnských salonů. Jenomže k čemu by to bylo, kdybychom tohle udělaly všechny, nemám pravdu? Možná nejsem zrovna nositelka planoucí pochodně ambicí, ale jsem šťastná. Tečka.

„Má pravdu, Janie,“ poznamená Nina a dál přežvykuje jablko, zatímco já rachotím čajovými šálky. „Je to už dost dlouho, co jsi sama.“

„Jsem ráda sama.“ Není to pravda. Nesnáším samotu. Jenomže můj dlouholetý přítel a já jsme se před necelým rokem rozešli a doteď si neumím představit, že bych měla znovu podstoupit nějaké seznamovací martyrium. Je mi pětatřicet let a připadá mi úplně ujeté absolvovat celý ten proces seznamování se zase s někým jiným. Člověk si snadno odvykne, nemyslíte? Kdysi jsem doufala, že po dvacítce mi výraz „randit“ přestane nahánět hrůzu a nadobro zmizí z mého slovníku. Stejně o mě nikdo nejevil zájem. Do dveří se mi nedobývaly žádné houfy přitažlivých svobodných mužů, takže jsem ten problém ani nemusela řešit.

Na podnos pro paní Normanovou postavím bílý porcelánový šálek s podšálkem, malou nerezovou konvici a džbánček s mlékem a přidám k nim dvě jednotlivě balené karamelové

sušenky, které má stará paní moc ráda. Kelly razí úsporná opatření a chce, abychom každému dávali jenom jednu, ale podle mě se služba zákazníkům nesmí točit jenom kolem vyrovnaného účetnictví. Vybavuju si dobu, kdy paní Normanová neměla v životě moc radostí a tyhle sušenky jí každý týden vyloudily na tváři úsměv. Tohle se přece nedá nějak vyčíslit, nebo ano?

„Něco s tím musíme udělat, Janie Johnsonová,“ prohlásí Nina rázně a já odvrátím pozornost od karamelových sušenek zpátky ke své kamarádce. „Někam si vyraž. Najdi si nějakýho vášnivýho milence, co sedí na žoku peněz a jezdí ve ferrari.“

„Ano,“ přikývnu bez nadšení.

„Gerry musí odněkud vylovit nějakýho chlapa.“

Ninin manžel Gerry je poslední člověk na světě, kterého bych chtěla zatahovat do svých srdečních záležitostí. Paní Normanová, Bůh jí žehnej, mi bohatě stačí.

Kéž by všichni pochopili, že jsem úplně spokojená tak, jak jsem! Po žádném rozptýlení netoužím. O změnu nestojím. A už vůbec, ani v nejmenším, prostě v žádném případě nechci, aby mi do života vstoupil nějaký další muž.

Kapitola 2

Další dáma na mém seznamu je hvězda Olympu paní Silvertonová. Taková naše Barbara Windsorová. Fascinující žena, která už není nejmladší, ale dodává našemu životu trochu barev, protože se u nás objevuje v imitacích kožešin, ověšená okázalou bižuterií, která cinká při každém kroku, a s bronzovou pokožkou, za niž vděčí trvanlivým samoopalovacím krémům. Jako majitelka řetězce prosperujících obchodů s osobitým spodním prádlem v našem kraji je nezávislá a bohatá. Její manžel je o deset let mladší než ona. Paní Silvertonová je zkrátka žena se vším všudy, čímž nemyslím jen fakt, že má čím vyplnit spod-

ní prádlo. Dneska je objednaná na barvení s melírem a na foukanou. Už jsem si pro ni namíchala barvy.

„Vypadáte dobře,“ pronesu uznale, jakmile svlékne plášť a posadí se.

„Právě jsem se vrátila ze safari, zlatíčko,“ vysvětlí mi. „V přírodní rezervaci Masai Mara v Keni. Bylo tam po čertech krásně!“

Nevím, co by si kadeřnice počaly, kdyby neexistovaly dovolené. O čem by si se zákaznicky a zákaznicemi povídaly? Na tohle téma spolehlivě zapředete rozhovor i s člověkem, který je u vás poprvé, a vyplníte jím rozpačité tíživé odmlky, kdy debata uvízne na mrtvém bodě. Stejný dar z nebes představují Vánoce, i když ty letošní se na můj vkus blíží příliš rychle. Teď je říjen a to znamená, že svátky jsou skoro za dveřmi. Lidi se rádi svěřují se svými plány a já mám zase jistotu, že mi plytké klábosení na tohle téma vydrží celé následující týdny.

S paní Silvertonovou si má člověk o čem povídat v každém ročním období. Neustále se vrací z nějaké dovolené – ať už z Marbely, Mexika či Malediv – nebo se na ni právě chystá. Paní Silvertonová a její koloušek se snubním prstenem už procestovali v luxusu celý svět.

Přichází Cristal, naše nejmladší a nejšmrncovnější kolegyně, zastavuje těsně vedle mě a se znuřeným výrazem, který teď mezi mladými frčí, mi podává listy alobalu.

„Afriku byste si rozhodně měla zapsat mezi stovku míst, které prostě musíte vidět, než umřete,“ pokračuje paní Silvertonová.

„Hmmm,“ zamručím a vezmu si od Cristal další kus alobalu. „Zní to skvěle. Moc ráda bych se tam podívala.“

„To byste měla.“

„Mám ještě dva týdny volna a musím si je vybrat do ledna, protože jinak o ně přijdu.“ Upřímně řečeno, mnohem radši bych se dovolené vzdala a nechala si ji proplatit, ale takhle Kelly salon neřídí. Razí zásadu „buď si dovolenou vyber, nebo na ni zapomeň“, takže jsem se jí ani neodvážila zeptat, jestli by to

nešlo nějak zařídit. Zřejmě si vyberu jenom několik dní a po čase zase pár dalších; něco udělám doma, protože tam už všechno volá po úklidu, a obstarám si vánoční nákupy.

„Touhle dobou je tam nádherně, a navíc příjemné teplo. Na-prosto ideální na cestu.“

Podobně jako se paní Normanová snaží vzkřísit můj milostný život, paní Silvertónová se mě zase pokouší podnítit k cestě na druhý konec světa. Cestování rozšiřuje obzory, přesvědčuje mě. Měla bych otevřít mysl a nechat na sebe působit jiné kultury. Je to prý nesmírně osvobozující.

Problém je v tom, že ať jsem se vydala kamkoliv, pokaždé jsem zjistila, že je tam úplně stejně jako v Anglii, jen o něco tepleji. I když musím poctivě přiznat, že do ciziny jsem toho moc nenajezdila. Paul rád cestoval spontánně, podle toho, kde se právě hrál nějaký zajímavý fotbalový zápas. A jako většina ostatních obyčejných lidí jsme trávili povinné dva týdny na Costa del Sol, Ibize, Malorce nebo Lanzarotte, kde všichni mluví anglicky, ládují se vajíčky a bramborovými lupínky a nalévají se britským pivem. Nikdy jsem se nevypravila za hranice kvůli tomu, že bych nějak toužila po neznámých končinách, ale protože tam lidi prostě jezdí.

Paul a já jsme spolu strávili sedm let a přirozeně jsme se vysmívali krizi, která údajně nastává v sedmém roce soužití. Opustil mě, zrovna když jsme se chystali spokojeně vplout do osmého roku. Kvůli rozvedené paničce, která je starší než já, a navíc má dvě děti. Myslím, že právě tohle se mě dotklo ze všeho nejvíc. Kdyby odkráčel k nějaké luxusní vysokooktanové mladé kočce, jako je třeba Cristal, dokázala bych to pochopit o něco líp. Možná. Ale domnívala jsem se, že nám náš vztah vydrží dlouhé roky. Přišla řeč i na svatbu. Několikrát. Ale příliš jsme to nerozebírali. Mluvili jsme dokonce i o rodině, ale Paul o děti moc nestál a mně taky nepřipadaly nijak důležité.

Byli jsme spolu šťastní? Nevím. Klapalo nám to docela dobře. Paul pracoval sám na sebe jako instalatér a rád ze sebe

dělal chlapáka. Většinu večerů trávil v hospodě a o víkendech hrával v jednom místním mužstvu ragby. Já chodila na lekce aerobiku, pokud jsem se z nich zrovna neulívala, a občas jsem si zaskočila s Ninou na pizzu nebo jsem vysedávala u televize a sledovala nekonečné seriály. Nebyl to zrovna život na nadýchaném obláčku, ale ani žádná kovbojka. Nehádali jsme se, ale že bychom se bůhvíjak často milovali, to říct nemůžu. Po jeho odchodu se mi život nijak zvlášť nezměnil.

„Podnikli jsme let balonem nad africkými pláněmi,“ pokračuje paní Silvertonová. „Říkám vám, jestli chcete zažít romantiku, tak tohle je přesně ono.“

Žije snad většina lidí ve stavu romantického poblouznění? Myslím, že my jsme se do něj nikdy nedostali. Paul nebyl ten typ. Kdo vlastně je? Na rozdíl od manžela paní Silvertonové, který svou ženu neustále zahrnuje nějakými úžasnými překvapeními, mě Paul nikdy zčistajasna neunesl do Paříže nebo do Říma. Taková cesta by se totiž musela krýt s nějakým fotbalovým zápasem nebo jinak zapadat do jeho programu. Ale chybělo mi to? Ani ne. Popravdě řečeno, ani já jsem mu z vlastního popudu nepřipravila žádný romantický zážitek. Prostě jsme nepatřili k párům, které si na tyhle věci potrpí.

Moje zkušenosti s láskou a s partnerským soužitím jsou sice příjemné, ale nijak omračující. Zkušenosti se životem bez nich pro mě vycházejí skoro nastejno. Občas si kladu otázku, jestli jsem vůbec Paula milovala. Začala jsem s ním žít z upřímné lásky, nebo jenom kvůli tomu, že mě o to nikdo jiný nepožádal a já si prostě řekla „Proč ne?“ V sentimentálních románech pro ženy jsem četla o vášni, jaká mě nikdy nezasáhla. Sleduju romantické filmy, ale vůbec se v nich nenacházím. Při pohledu na mého milovaného mě nikdy nezaplavil pocit, jako bych se vznášela, nepodlamovala se mi kolena, neztrácela jsem chuť k jídlu. Třeba nám všechny ty knížky a filmy jenom servírují mýtus, který nás vrhá na samu hranici nespokojenosti s našimi životními partnery.